

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Universitets- och högskolerådet

Yttrande över förslag till ändring i föreskrifter om huvudområden i försöksverksamheten med kompletterande pedagogisk utbildning

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen ingår förslag till ändring i Universitets- och högskolerådets föreskrifter (2022:2) om huvudområden i försöksverksamheten med kompletterande pedagogisk utbildning som leder till grundläraresexamen eller ämnesläraresexamen.

I sak anges förslaget innebära bland annat följande. Regeringen har beslutat att ytterligare en huvudområdesgrupp – Idrott/Idrottsvetenskap – ska ingå i försöksverksamheten med en kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). En direkt konsekvens av denna ändring är att Universitets- och högskolerådet (UHR) behöver föreskriva om vilka huvudområden inom den nya huvudområdesgruppen som kan ge behörighet till utbildningen. I huvudområdesgruppen Idrott/Idrottsvetenskap finns tre huvudområden: Idrott, Idrotts- och hälsovetenskap samt Idrottsvetenskap. Samtliga dessa huvudområden föreslås läggas till i bilaga 2 och 3 i de aktuella föreskrifterna.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges att regeringen (genom förordningsändring) har beslutat att ytterligare en huvudområdesgrupp – Idrott/Idrottsvetenskap – ska ingå i försöksverksamheten med en kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). En direkt konsekvens av denna ändring anges vara att UHR behöver föreskriva om vilka huvudområden inom den nya huvudområdesgruppen som kan ge behörighet till utbildningen. Förordningsändringen träder i kraft och tillämpas från den 1 februari 2024. Det anges innebära att de nya behörighetskraven behöver föreskrivas för att kunna tillämpas vid antagning till utbildning som startar höstterminen 2024. Anmälan till höstterminen 2024 öppnar den 15 mars. I huvudområdesgruppen Idrott/Idrottsvetenskap anges det finnas tre huvudområden: Idrott, Idrotts- och hälsovetenskap samt Idrottsvetenskap. Samtliga huvudområden har lett till examen på grundnivå. I huvudområdena Idrott samt Idrottsvetenskap har examen på avancerad nivå utfärdats. UHR bedömer att samtliga huvudområden i huvudområdesgruppen är relevanta för något eller några av de moment som ingår i det centrala innehållet i

undervisningsämnet Idrott och hälsa i både grundskolans årskurs 7–9 och gymnasiet. UHR bedömer därför att samtliga huvudområden ska läggas till i bilaga 2 och 3 i KPU -föreskriften.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns information om bakgrund till och syfte med förslaget. Denna beskrivning är tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att UHR inte ser någon alternativ lösning för att uppnå målet om att ha föreskrifter i enlighet med förordningen till anmälan till utbildning som startar höstterminen 2024. Om UHR inte reglerar vilka huvudområden inom den nya huvudområdesgruppen som kan leda till behörighet, anges konsekvensen bli att den befintliga KPU-föreskriften strider mot förordningen. I praktiken innebär det att vare sig sökande, vidareinformatörer eller lärosäten skulle veta vilka huvudområden inom huvudområdesgruppen som ger behörighet till utbildningen. Det skulle dels kunna leda till att sökande får felaktig information, dels till att lärosäten gör godtyckliga eller felaktiga behörighetsbedömningar. Därför anges det vara viktigt att ändra den befintliga KPU-föreskriften och att tydliggöra det i bilaga 2 och 3.

Regelrådet gör följande bedömning. Det kan variera väsentligt hur många realistiska alternativ som finns att överväga för att uppnå ett fastställt syfte. I det här fallet uppfattar Regelrådet att det syfte som ska nås sannolikt bara kan nås genom just en ändring i de aktuella föreskrifterna och i det läget är beskrivningen av alternativa lösningar tillräcklig. Vad förslagsställaren bedömer att effekten skulle bli av om ingen reglering kom till stånd har beskrivits tydligt.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges i konsekvensutredningen att behörighetsregleringen för försöksverksamheten inte är föremål för harmoniserade regler inom EU-rätten. Det innebär att EU:s medlemsstater är fria att lagstifta inom området. UHR bedömer att de reviderade föreskrifterna och allmänna råden inte är diskriminerande, och inte innebär några åtgärder som hindrar utövandet av de fyra friheterna (fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital). De är därmed förenliga med EU-rätten. Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, ska medlemsstaterna anmäla förslag till nya föreskrifter som innehåller krav på en produkts egenskaper till kommissionen. UHR bedömer att författningen inte utgör sådana tekniska föreskrifter som ska anmälas enligt direktivet. Författningen innebär inte heller något krav på tjänstetillhandahållare från andra länder som tillfälligt vill bedriva verksamhet i Sverige. UHR bedömer därför att den inte är anmälningspliktig enligt artikel 39.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av hur förslaget förhåller sig till EU-rätten. Denna beskrivning är tydlig, vilket är värdefullt.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att de nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 15 mars 2024 för att kunna tillämpas vid antagning till utbildning som startar efter den 31 juli 2024. Den ändring i förordning (2021:1336) om försöksverksamhet med kompletterande pedagogisk utbildning som leder till grundlärarexamen eller ämneslärarexamen som UHR:s förslag på föreskrifter grundar sig på träder i kraft den 1 februari 2024. Det innebär att nya behörighetskrav behöver föreskrivas för att kunna tillämpas vid antagning till utbildning som startar efter den 1 februari 2024. Anmälan till höstterminen 2024 öppnar den 15 mars. UHR bedömer att det inte behövs övergångsbestämmelser eftersom det inte finns någon tidigare reglering av de aktuella behörighetskraven.

UHR bedömer vidare att det är nödvändigt med informationsinsatser för att sökande samt vidareinformatörer, som studie- och yrkesvägledare, ska få kännedom om de ändrade reglerna. Särskilda informationsinsatser föreslås därför bland annat via UHR:s webbplats och sociala medier. Informationen bör lämpligen göras tillgänglig både för lärosätena och sökande innan föreskrifterna ska träda i kraft.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av vilka överväganden som ligger bakom valet av tidpunkt för ikraftträdande och även en bedömning av behovet av speciella informationsinsatser. Beskrivningen är tydlig, vilket är värdefullt.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Konsekvensutredningen innehåller ingen information om vilka företag som berörs av förslaget.

Regelrådet gör följande bedömning. Såvitt Regelrådet kan förstå så skulle den påverkan på företag som skulle kunna bli aktuell i detta fall framför allt gälla om något av de lärosäten som ingår i försöksverksamheten är att se som ett företag. Det finns ingen information om detta är fallet. En indirekt påverkan skulle eventuellt också kunna finnas om det skulle vara så i den utsträckning som den kompetens som försöksverksamheten tillför samhället kan komma till nytta för företag och om den föreslagna ändringen på något sätt skulle ändra förutsättningarna för detta. En sådan indirekt påverkan är emellertid svårare att visa och det är ett större problem rent principiellt att det saknas information om det finns företag bland de berörda lärosätena.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att regleringen inte bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är möjligt att förslagsställarens bedömning är riktig. Eftersom det inte finns någon information om i vilken utsträckning det finns företag bland de berörda lärosätena (om alls) är det alltså inte möjligt att se om det finns direkt berörda

företag. Den bedömning som görs om att företag inte påverkas förklaras inte heller av UHR. Såvitt Regelrådet kan förstå skulle ett skäl kunna vara att det inte finns några företag som berörs direkt. En annan möjlig förklaring, om företag i och för sig berörs, skulle kunna vara att UHR bedömer att det finns några egenskaper hos ändringsförslaget som innebär att det inte kan bli någon påverkan av betydelse för företag. Oavsett vilka faktorer som ligger till grund för bedömningen, så hade dessa behövt anges och förklaras, om Regelrådet ska ha någon möjlighet att för egen del bedöma rimligheten i utsagan att företagen inte påverkas.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges att UHR bedömer att förslaget inte kommer att påverka konkurrensen på marknaden eftersom ändringarna inte medför att antalet företag ökar eller minskar.

Regelrådet gör följande bedömning. I detta avseende finns det en motivering till den bedömning som förslagsställaren gör. Detta är i sig positivt. Eftersom det saknas information om vilka företag som förslagsställaren anser berörs av förslaget är det emellertid svårt för Regelrådet att avgöra vad bedömningen egentligen innebär. Det hade behövts ett något mer utvecklat resonemang.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Som angetts ovan har förslagsställaren angett att regleringen inte bedöms få effekter av betydelse för företagens villkor i övrigt.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns inget i underlaget som uppenbart talar för att det skulle bli en påverkan på företagen i andra avseenden och därför kan bedömningen när det gäller denna aspekt anses tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Inget anges om särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet gör följande bedömning. Det kan anses framgå av konsekvensutredningen att förslaget inte har utformats med någon särskild hänsyn till små företag. Regelrådet utesluter inte att det skulle kunna finnas skäl till att sådana hänsyn inte tas. Som redan nämnts innehåller konsekvensutredningen emellertid ingen beskrivning av berörda företag med avseende på storlek och därmed är det inte möjligt för Regelrådet att avgöra om det hade kunnat finnas skäl för sådana hänsyn eller om frånvaro av hänsyn skulle kunna ge några effekter för små företag. Eftersom sådan information saknas kan det inte uteslutas att det hade funnits skäl att ta hänsyn till små företag. Konsekvensutredningen är därför ofullständig i detta avseende.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag bristfällig.

Sammantagen bedömning

Förslaget innebär vissa justeringar i regelverket för en försöksverksamhet med kompletterande pedagogisk utbildning vid ett antal lärosäten.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget, alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd samt förslagets överensstämmelse med EU-rätten håller tillräcklig kvalitet. Även beskrivningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande, behov av speciella informationsinsatser och regleringens påverkan på företagen i andra avseenden har beskrivits tillräckligt. Däremot saknas beskrivning av berörda företag och särskild hänsyn till små företag och beskrivningen av påverkan på företagets tidsåtgång, kostnader och verksamhet är inte tillräckligt tydlig. Beskrivningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är något mer informativ men inte heller den tillräcklig.

Regelrådet noterar att de delar av konsekvensutredningen som inte berör effekter för företag i många fall är tydlig och håller god kvalitet. Det grundläggande problemet med konsekvensutredningen är att det inte framgår om något av de berörda lärosätena drivs i företagsform och inte heller finns någon annan beskrivning av de berörda företagen samt att effekter för berörda företag som helhet betraktad är alltför otydlig. Regelrådet utesluter inte att det kan vara riktigt, som förslagsställaren har angett, att förslaget inte ger effekter av betydelse för företag. Det är emellertid alltför ofullständig information i konsekvensutredningen i dessa avseenden för att Regelrådet ska kunna bilda sig någon självständig uppfattning om detta är fallet. Regelrådet vill också notera att om en förslagsställare finner att det finns tydliga och välgrundade skäl att bedöma att ett förslag inte kan få effekter av betydelse för företag så är det heller inte nödvändigt att remittera det till Regelrådet.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 23 januari 2024.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjör och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Per Högström.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Per Högström
Föredragande